

Bölüm 5

BULANTI KUSMASI OLAN HASTALARIN BESLENMESİ

Çağlayan KEKLİKKIRAN¹

GİRİŞ

Beslenme insan vücudunda yaşamsal fonksiyonların idamesi için gerekli enerjinin ve organizmanın metabolik, biyokimyasal süreçlerini devam ettirmesi için gerekli yapıtaşlarının vücuda sunumu olarak tanımlanılabilir. Beslenme enteral adı verilen ağız yoluyla gıdaların alımı sindirim sistemi boyunca da bu gıdaların insan vücudu için hazır hale getirilmesi yoluyla ya da parenteral adı verilen damar içi yolla karbonhidrat, protein, yağ ve vitamin vb. maddelerin organizmaya sunumu yoluyla olmak üzere iki şekilde yapılabilir.

Bulanti, kusma gündelik hayatta birçok metabolik ve psikolojik bozukluğa eşlik eden insanların gıda alımını etkileyen, hayat kalitesini bozan, kimi durumlarda da hastaların malnutrisyon adı verilen enerji ve/veya besleyici madde alımında ki düzensizlikleri belirten klinik tabloya girmelerine sebep olabilen semptomlardır. Bulanti ve kusmaya yol açan sebeplere bakıldığında bu durumun birçok nedenden ortaya çıkabildiği hastaların organik yani metabolizmanın işleyişinin bozulduğu ya da psikolojik rahatsızlıklarının neticesinde ortaya çıktığı görülmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir çalışmada bulanti ve kusmanın Amerikan ekonomisine maliyetinin 4 – 16 milyar dolar civarında olduğu tahmin edilmektedir (1).

Bulanti genellikle epigastrik bölge olarak nitelendirilen karın üst bölgesinde gelişen hoşnutsuzluk ve rahatsızlık hissi olarak tanımlanılabilir ve bu tabloya kusma eşlik edebilir. Subjektif yani kişiden kişiye değişen bir semptom olması nedeniyle şiddeti, süresi, yeri hastalar tarafından farklı tariflenebilmektedir (2).

¹ Yandal Asistanı Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Gastroenteroloji Bilim Dalı
c.keclikkiran@gmail.com

KAYNAKÇA

1. Thomas, C. (2000) The economic impact of nausea and vomiting. In Blum, R., Heinrichs, W., Herxheimer, A. (eds), Nausea and Vomiting. London: Whurr.
2. Marx, W., et al., Chemotherapy-induced nausea and vomiting: a narrative review to inform dietetics practice. Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics, 2016. 116(5): p. 819-827.
3. Feldman, M., L.S. Friedman, and L.J. Brandt, Sleisenger and Fordtran's Gastrointestinal and Liver Disease E-Book. 2015, Elsevier Health Sciences.
4. Horn, C.C., Why is the neurobiology of nausea and vomiting so important? Appetite, 2008. 50(2-3): p. 430-434.
5. Bischoff, S.C. and C. Renzer, Nausea and nutrition. Autonomic Neuroscience, 2006. 129(1-2): p. 22-27.
6. Gadsby, R., A.M. Barrie-Adshead, and C. Jagger, A prospective study of nausea and vomiting during pregnancy. Br J Gen Pract, 1993. 43(371): p. 245-248.
7. Lacroix, R., E. Eason, and R. Melzack, Nausea and vomiting during pregnancy: a prospective study of its frequency, intensity, and patterns of change. American journal of obstetrics and gynecology, 2000. 182(4): p. 931-937.
8. Broussard, C.N. and J.E. Richter, Nausea and vomiting of pregnancy. Gastroenterology Clinics of North America, 1998. 27(1): p. 123-151.
9. Bustos, M., R. Venkataramanan, and S. Caritis, Nausea and vomiting of pregnancy-What's new? Autonomic Neuroscience, 2017. 202: p. 62-72.
10. McCarthy, F.P., J.E. Lutomski, and R.A. Greene, Hyperemesis gravidarum: current perspectives. International journal of women's health, 2014. 6: p. 719.
11. Mazzota, P., L. Magee, and G. Koren, Therapeutic abortions due to severe morning sickness. Unacceptable combination. Canadian Family Physician, 1997. 43: p. 1055.
12. Leslie, T., Nausea and Vomiting, in Patient Assessment in Clinical Pharmacy. 2019, Springer. p. 79-89.
13. Portnoi, G., et al., Prospective comparative study of the safety and effectiveness of ginger for the treatment of nausea and vomiting in pregnancy. American journal of obstetrics and gynecology, 2003. 189(5): p. 1374-1377.
14. Viljoen, E., et al., A systematic review and meta-analysis of the effect and safety of ginger in the treatment of pregnancy-associated nausea and vomiting. Nutrition journal, 2014. 13(1): p. 20.
15. Hainsworth, J.D., Nausea and vomiting, in Abeloff's Clinical Oncology. 2020, Elsevier. p. 598-606. e3.
16. Stockhorst, U., P. Enck, and S. Klosterhalfen, Role of classical conditioning in learning gastrointestinal symptoms. World journal of gastroenterology: WJG, 2007. 13(25): p. 3430.
17. Morrow, G.R., Prevalence and correlates of anticipatory nausea and vomiting in chemotherapy patients. Journal of the National Cancer Institute, 1982. 68(4): p. 585-588.
18. Levine, M.E., et al., Protein and ginger for the treatment of chemotherapy-induced delayed nausea. J Altern Complement Med, 2008. 14(5): p. 545-51.
19. Chang, W.P. and Y.X. Peng, Does the Oral Administration of Ginger Reduce Chemotherapy-Induced Nausea and Vomiting?: A Meta-analysis of 10 Randomized Controlled Trials. Cancer Nurs, 2018.
20. Bossi, P., et al., A randomized, double-blind, placebo-controlled, multicenter study of a ginger extract in the management of chemotherapy-induced nausea and vomiting (CINV) in patients receiving high-dose cisplatin. Ann Oncol, 2017. 28(10): p. 2547-2551.
21. Parrish, C.R. and S. McCray, Gastroparesis and nutrition: The art. Pract Gastroenterol, 2011. 99(4): p. 26-41.
22. Koch, K.L., Gastric neuromuscular function and neuromuscular disorders. Sleisenger and Fordtran's Gastrointestinal and Liver Disease: Pathophysiology/Diagnosis/Management. Philadelphia: Elsevier, 2016: p. 811-838.
23. Floch, M.H., Netter's Gastroenterology E-Book. 2019: Elsevier Health Sciences.
24. Parrish, C., Nutritional approaches to chronic *nausea and vomiting*. Practical Gastroenterol, 2017. 41(7): p. 42-50.